

Protokół

dwudziestego drugiego posiedzenia sejmowego z dnia 28. Grudnia 1866.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: ks. Kaczała, Paszkowski, Ludwik Wodzicki, Zakrzewski.

Komisarz rządowy: C. k. Rada Dworu Possinger - Choborski.

Posłów obecnych na początku 91, w ciągu posiedzenia 121.

Początek posiedzenia o godzinie 1/2 do 11.

Protokół posiedzenia z dnia 27. Grudnia odczytany przez sekretarza posła Ludwika Wodzickiego i przyjęty w całości.

Odczytano dalszy ciąg petycji do Sejmu wniesionych aż do l. 153 włącznie.

Poseł Żuk-Skarszewski i współpodpisani w liczbie 53 interpelują p. komisarza rządowego:

Czy i co Wysoki Rząd przedsięwziął, lub przedsięwziąć zamierza, by w myśl uchwały sejmowej z dnia 28. Lutego r. b. aż do ostatecznego załatwienia sprawy wykupu prawa propinacyi, własność propinacyjna była szanowana? Pan komisarz rządowy odpowiada, że co się tycze koncesyj na sprzedaż słodkich trunków, Rząd aczkolwiek uznaną przez niego zasadą jest, że wyłączność propinacyjna nie rozciąga się na słodzone trunki, jednakże oprócz poprzedniego systemowania wydawania tych koncesyj, wydał polecenie, aby one o tyle tylko wydawanemi były, o ile były w używalności, i o ile potrzeba nie była pokryta przez właściciela propinacyi. Co do uznania, czyli zachodzi potrzeba wydania nowej koncesyi i czyli może być wydana, decyduje ostatecznie Namiestnictwo we Lwowie i komisya Namiestnicza w Krakowie, sądzi zatem, iż tym sposobem wstrzymanem jest naruszenie własności propinacyjnej.

Co do handlowania słodzonemi trunkami w buteleczkach opieczętowanych, na żądanie, aby toż handlowanie ograniczonym zostało przez to, aby wykonywanie onego potrzebywało także koncesyi, Namiestnictwo nie mogło zaprowadzić koncesyi na ten handel, co zmieniłoby ustawę przemysłową, lecz zaprowadziło obostrzenie co do tego handlu, i uznając słusność żądań, będzie popierał tę dążność, aby za pomocą obostrzeń, takie handlowanie przeszło z zakresu przemysłowości wolnej w zakres przemysłowości koncesyonowanej.

Poseł książę Sanguszko jako przewodniczący komisji propinacyjnej, stawia wniosek naglący:

Z powodu, że komisya ta mając uwagę na niezmierną doniosłość sprawy, nabyła przekonania, że sprawiedliwe i sumienne rozwiązanie tej zawilej kwestyi w czasie tegorocznej krótkiej kadencji stało się niemożliwym, że komisya ta ostatnia ze wszystkich najpóźniej utworzoną została, że mnogie wnioski dotyczące się prawa propinacyi różnią się między sobą co do kardynalnych zasad tak dalece, iż należyte ocenienie onych w tak krótkim czasie jest niemożliwe, komisya uprasza: „Aby wszelkie wnioski w sprawie propinacyi Wysokiej Izbie, lub też jej komisji przedłożone, odesłane zostały do Wydziału krajowego z poleceniem ocenienia i przedłożenia przyszłemu Sejmowi sprawiedliwego i wykonalnego projektu wykupna prawa propinacyi.“

Marszałek wniosek ten dotyczący się sposobu postępowania poddaje pod głosowanie, Izba przychyliła się do wniosku.

Z porządku dziennego poseł Majer w imieniu komisji edukacyjnej wnosi sprawozdanie tejże komisji w przedmiocie wniosku posła Dra Dietla o ustanowienie komisji egzaminacyjnej przy Uniwersytecie krakowskim zakończone wnioskiem: „Sejm krajowy galicyjski udaje się do Najjaśniejszego Pana z uniżoną prośbą, aby w uznaniu przywiedzionych powodów polecić raczył:

•Zaprowadzić przy c. k. Uniwersytecie krakowskim komisję egzaminacyjną dla kandydatów na profesorów gimnazjalnych. •

Wniosek ten przez Izbę jest przyjętym, a następnie i w trzecim czytaniu zaraz jest uchwalonym.

Następnie tenże sam poseł czyta sprawozdanie komisji edukacyjnej w przedmiocie wniosku Dra Dietla o uregulowanie płacy i emerytury dla nauczycieli szkół ludowych wraz z wnioskami komisji.

1. •Wydział krajowy przedłoży projekt na najbliższej kadencji sejmowej uregulowania płacy nauczycieli ludowych. •

Wniosek pierwszy jest przez Izbę uchwalony.

Wniosek drugi również przez Izbę uchwalony:

•Wydział krajowy przedłoży projekt do ustawy emerytalnej dla nauczycieli szkół ludowych. •

Oba wnioski w trzecim czytaniu zaraz podjętem, są również przyjęte.

Z porządku dziennego następuje trzecie czytanie ustawy o utworzeniu w każdej parafii wyznania katolickiego funduszu zapasowego na pokrycie kosztów stawiania i głównych reparacyj budynków kościelnych i parafialnych. Ustawa jest w trzecim czytaniu przyjęta.

Następuje trzecie czytanie uchwał sejmowych o rozkładzie podatków dochodowego i zarobkowego.

Uchwały trzy zapadłe na posiedzeniu sejmowym dnia 27. Grudnia 1866 są w trzecim czytaniu przyjęte.

Z porządku dziennego poseł Zbyszewski czyta sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Demkowa o oddzielny pobór rekrutów żydowskich. Wniosek komisji w tym przedmiocie jest: Wysoki Sejm uchwalić raczy: Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uprasza Najjaśniejszego Pana, ażeby w celu uchylecia nadużyć przy kaźdoczesnym poborze wojskowym ponawiających się, przez zniesienie osobnego kontyngensu dla ludności izraelskiej powstałych, już do najbliższego nastąpić mającego poboru wojskowego, w prawie o uzupełnieniu wojska z dnia 29. Września 1858 i dodanej do tego prawa tymczasowej Instrukcyi urzędowej, polecił poczynić takie odmiany, któreby autonomicznym organom gminy, radom powiatowym i Wydziałowi krajowemu zabezpieczyły pewny wpływ i konieczny udział we wszystkich krokach i uchwałach przy przeprowadzeniu rekrutacyi, w szczególności uprasza Sejm:

1. Aby przy układaniu spisu obowiązanych §. 25. — przy orzekaniu o nieudolności wiadomej §. 26. — przy rozstrzyganiu reklamacyj §. 28. — przy kontroli losowania §. 29. prawa z 29. Września 1858;

2. dalej przy przedkładaniu metryk §. 7. — przy składzie komisyj reklamacyjnych §. 36. — asenterunkowych §. 47. — superarbitrującej §. 81.; jak nareszcie przy powzięciu uchwał niezdatności §. 61. Instrukcyi tymczasowej urzędowej, wpływ bezpośredni i udział stanowczy dla gmin, rad powiatowych i Wydziału krajowego prawnie ustalony został.

Poseł Demków stawia poprawkę jako dodatek i osobny ustęp do uchwały: „Aby na ludność chrześcijańską osobny kontyngens, a na ludność żydowską osobny także kontyngens według ilości dusz obu tych ludności w każdym powiecie znajdującej się był nałożony i pobierany.

Poseł Szeliski podaje poprawkę jako dodatek: „Żeby liczba ludzi do uzupełnienia wojska przypadająca, nie na odstawcze okręgi, ale na pojedyncze gminy obliczana była. •

W głosowaniu nad dodatkiem posła Demkowa większość jest wątpliwą.

Marszałek zarządza głosowanie imienne. W głosowaniu imiennem okazuje się za dodatkiem głosów 54, przeciwko 47. Dodatek jest przyjęty.

Dodatek posła Szeliskiego, jest także większością głosów przyjęty.

Następnie Izba uchwała wniosek komisji wraz z obu dodatkami.

Połączenie dodatków z pierwotnym wnioskiem, nastąpi przed trzecim czytaniem.

Zamykając posiedzenie o godzinie 1/2 do 3, Marszałek naznacza następujące posiedzenie tegoż dnia o godzinie 6. z porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie komisji petycyjnej.
2. Trzecie czytanie wniosku posła Demkowa o oddzielnym poborze rekruta.
3. Sprawozdanie komisji katastralnej.
4. Sprawozdanie komisji administracyjnej o jura stolae.
5. Sprawozdanie komisji do zmian ustawy wyborczej o wniosku posła Ziemiałkowskiego.

Leon Sapieha w. r.

F. Paszkowski w. r.

St. Kaczala w. r.

Dalszy ciąg petycyj

wniesionych do Sejmu do dnia 28. Grudnia 1866.

---

149. Gminy Korolówka, Lipina a Cichówka przez posła Drozda z użaleniem na urzędników salinarnych w Bochni z powodu utrudzania im nabywanie soli dla bydła.
  150. Gmina Maszkowice przez posła Żabińskiego, o nadanie jej prawa propinacyi.
  151. Taż gmina przez posła Żabińskiego, o prawo rybołówstwa.
  152. Gmina Miłoszowice przez posła ks. Szwedzickiego, o przedłużenie terminu do opłaty udzielonej jej pożyczki.
  153. Przemyski Adolf, przez posła Kabata z przedstawieniem w sprawie podziału prawa propinacyi między terażniejszych posiadaczy tego prawa a między gminy.
-